

Basketbal

História, organizácia a pravidlá

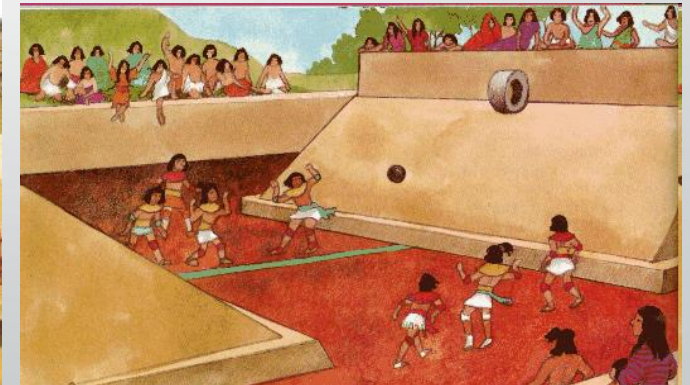
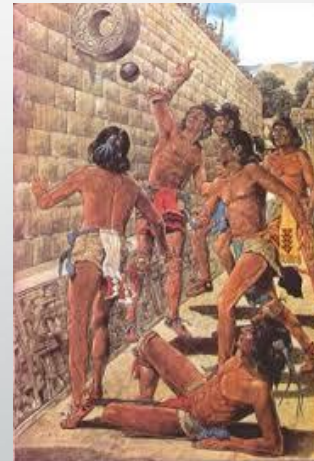
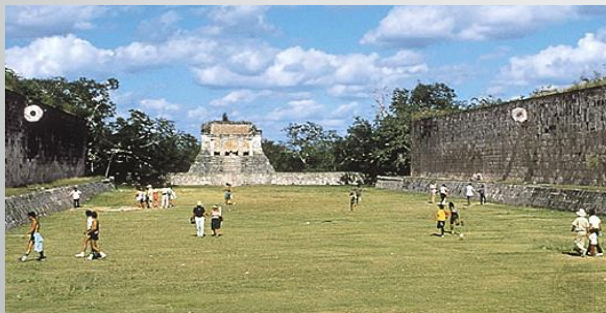
Mgr. Tomáš Vencúrik, Ph.D.

Katedra športovního výkonu a diagnostiky

Fakulta športovních štúdií

História basketbalu

- Aztékovia 4. stor. n.l. – [hra tlachtli \(pok-ta-pok\)](#)
- ihrisko 147 x 27 m, na kratších koncoch kamenné múry vysoké 7 m a na nich pripevnené kruhy s priemerom 35 cm
- Kaučuková lopta, na odrážanie sa používali ramena, lakte, kolena a pás
- Náboženský charakter

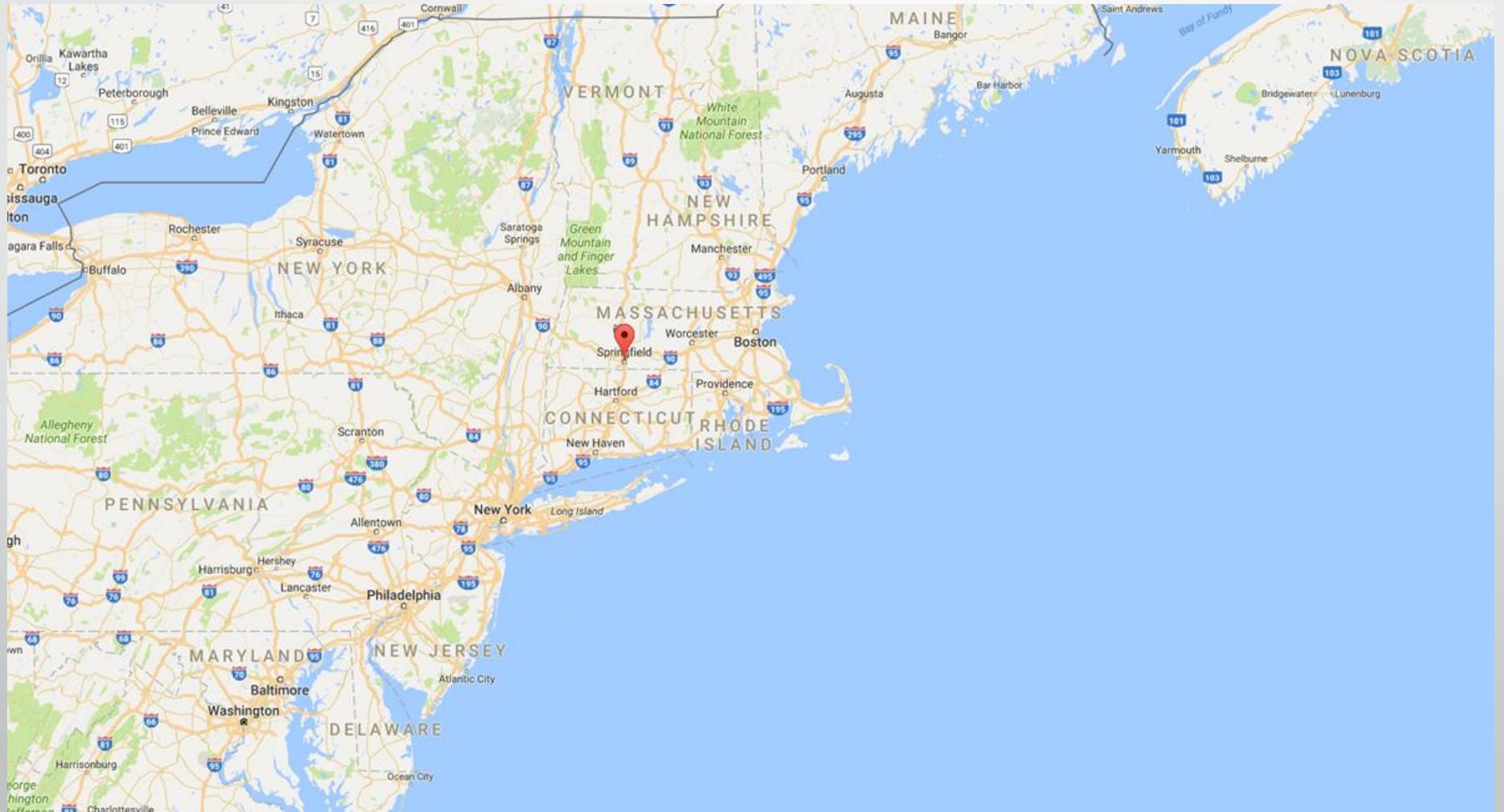

História basketbalu

- 1891 - Dr. James Naismith (Springfield, Massachusetts)
- Zadefinovaných prvých 5 princípov nových pravidiel:
  - Lopta musí byť veľká a ľahká, aby ju bolo možné ovládať rukami
  - Nie je dovolené behať s loptou v rukách (ako v rugby)
  - Každý hráč môže prijať loptu kdekoľvek a kedykoľvek na ihrisku
  - Obe družstvá majú na hru rovnaký priestor
  - Cieľ je vodorovný a postavený tak, že dráha letu lopty bude elevačná
- 2 družstvá (2x 9 hráčov) a 13 pravidiel
- Genéza vzniku basketbalového koša

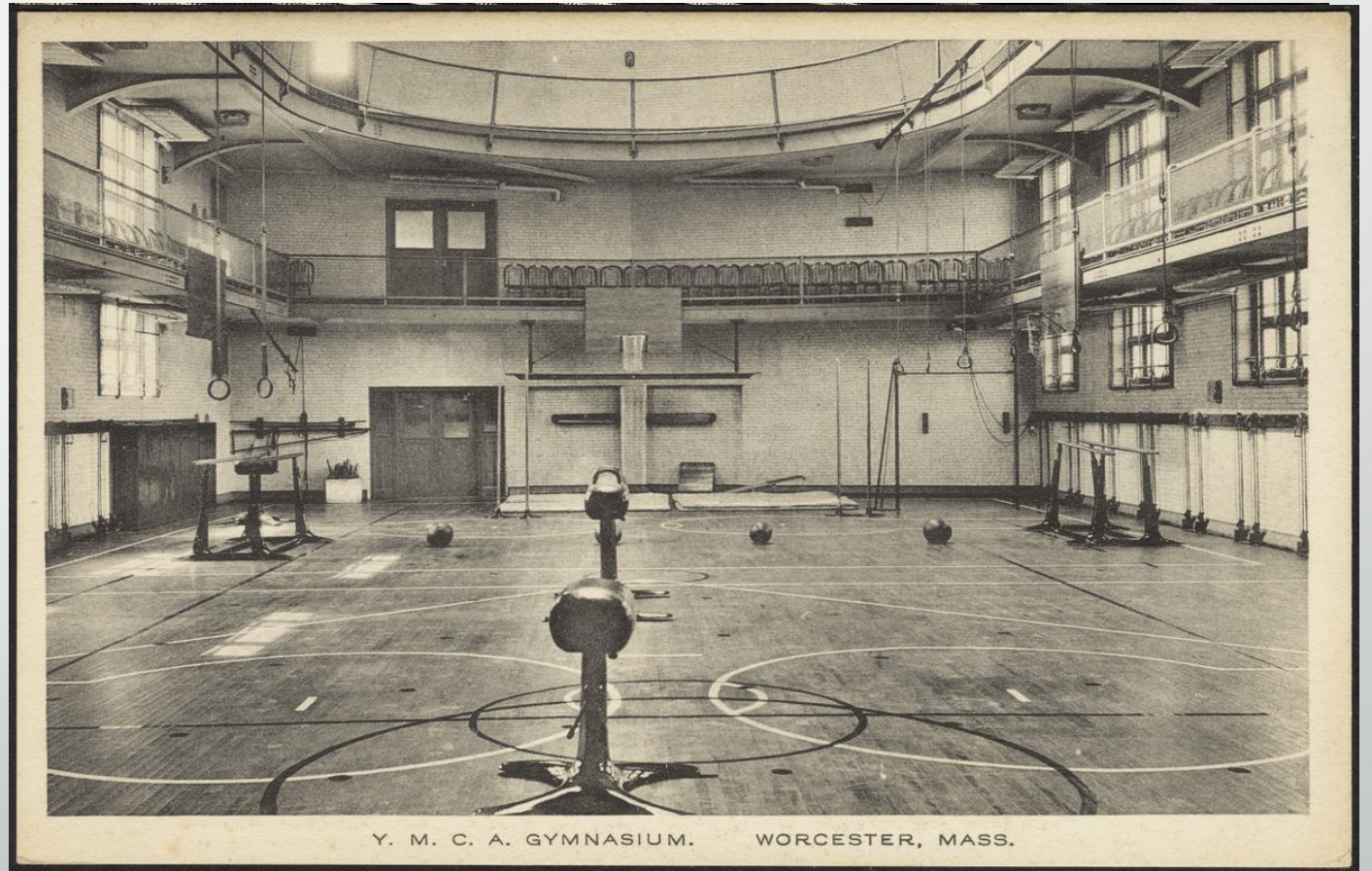

História basketbalu

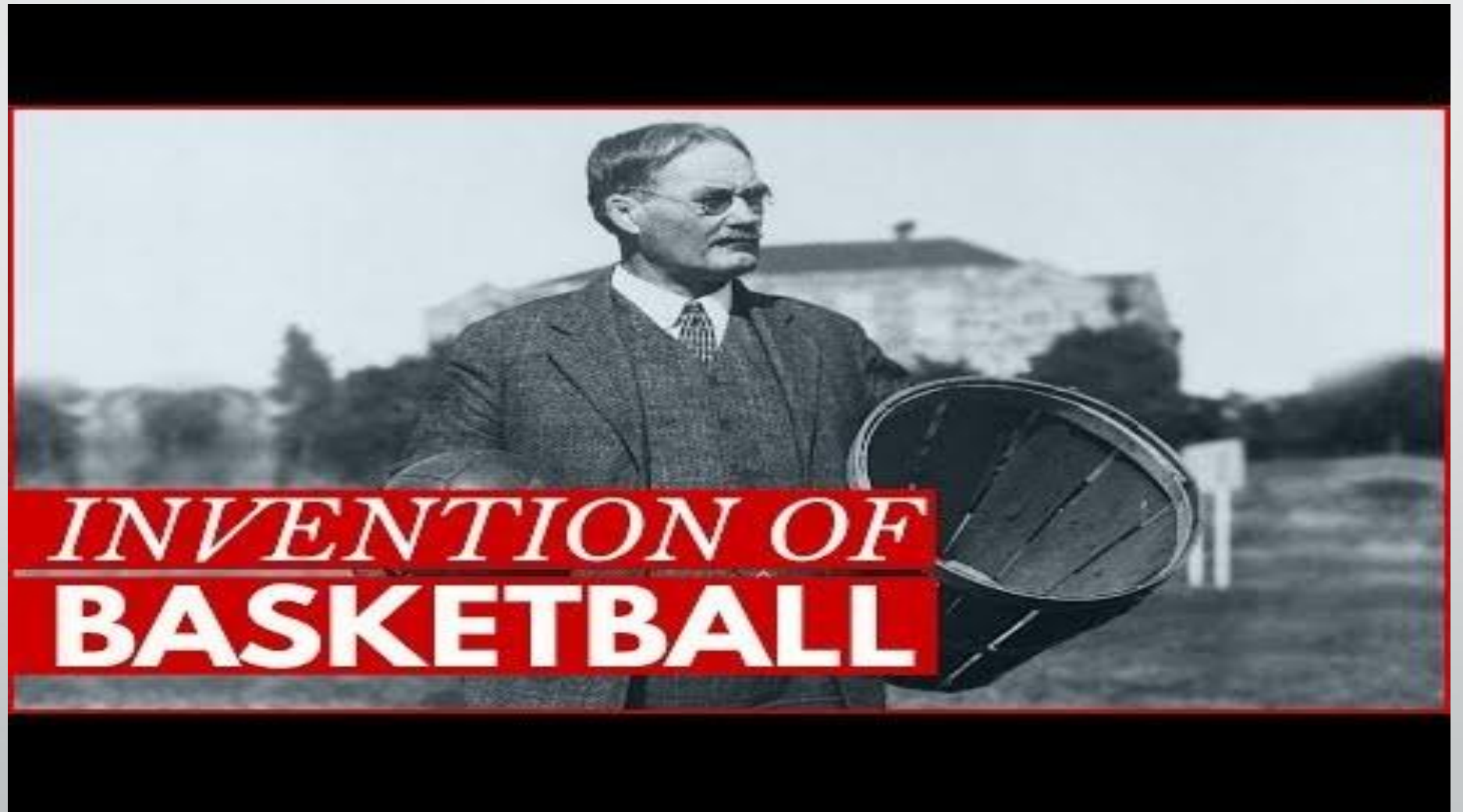

História basketbalu

- Genéza vzniku basketbalového koša
  - 1891 – prvý basketbalový koš
  - 1893 – kovové obruče
  - 1895 – drevené dosky
  - 1896 – koše bez dna
  - 1910 – sklenené dosky
  - 1913 – deravé sieťky

História basketbalu

História basketbalu

História basketbalu

- Rozšírenie do celého sveta ([YMCA](#))
- Vznik profesionálnych ligových súťaží
- 1896 prvý zápas profesionálov New Jersey vs. Brooklyn – 15 \$ na hráča

História basketbalu

- 1932 - [vznik FIBA](#) (Fédération Internationale de Basketball Amateur)
  - 8 zakladajúcich štátov – Argentína, Československo, Grécko, Taliansko, Lotyšsko, Portugalsko, Rumunsko, Švajčiarsko

História basketbalu

- 1937 – National Basketball League (NBL)
- 1946 - Basketball Association of America (BAA) →
- 1949 - National Basketball Association (NBA)

- 1936 – prvý krát v programe OH muži (Berlín, GER)
- 1976 – prvý krát v programe OH ženy (Montreal, CAN)

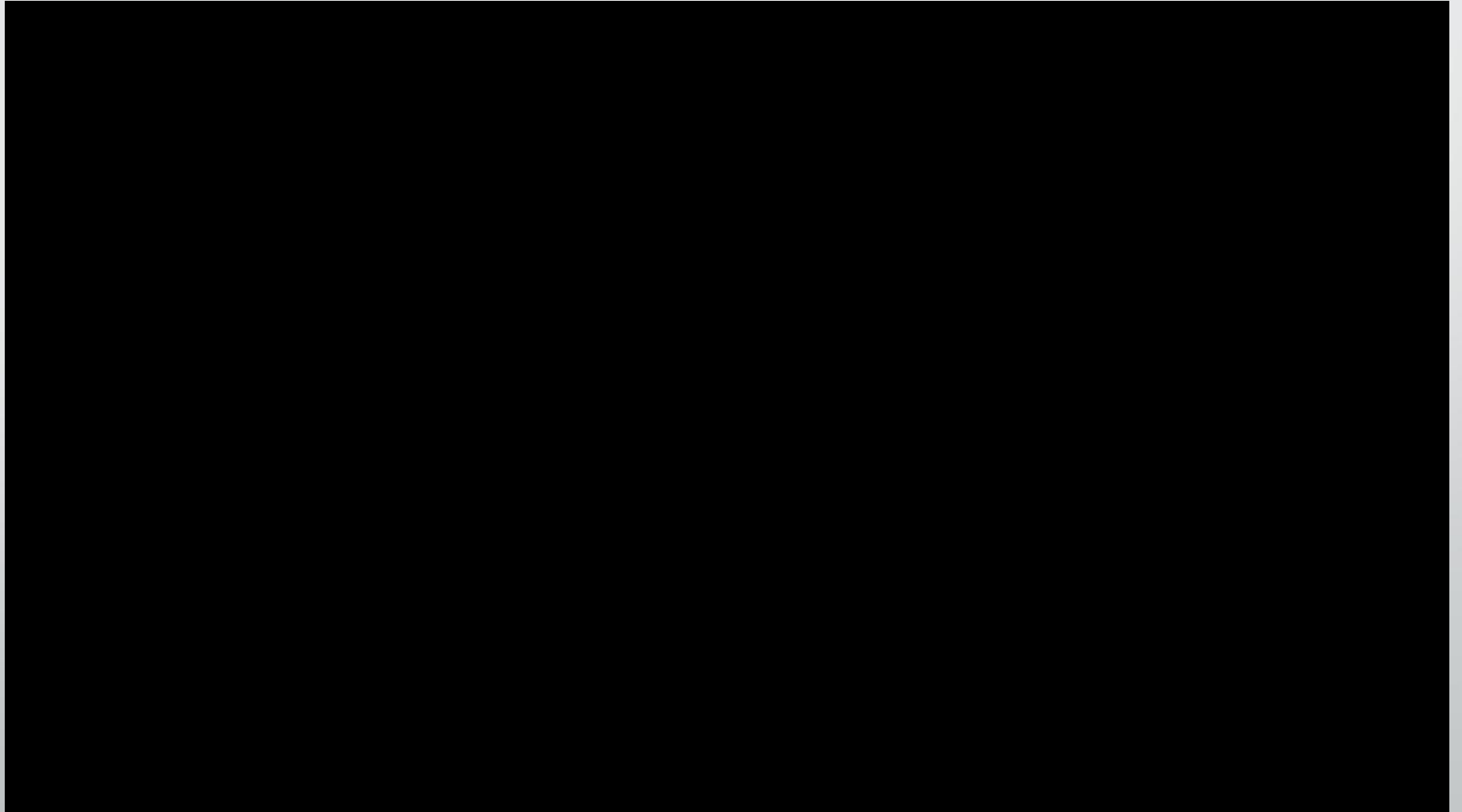
História basketbalu

- 1935 – prvé ME v basketbale mužov (Ženeva, SUI)
- 1938 – prvé ME v basketbale žien (Rím, ITA)
- 1950 – prvé MS v basketbale mužov (Buenos Aires, ARG)
- 1953 – prvé MS v basketbale žien (Santiago de Chile, CHI)

História basketbalu

História basketbalu

- Úspechy československého basketbalu
- 1946 – [1. miesto ME mužov](#) (Švajčiarsko)
- 1947 – 2. miesto ME mužov (Praha)
- 1959 – 2. miesto ME mužov (Turecko)
- 1967 – 2. miesto ME mužov (Fínsko)
- 1969 – 3. miesto ME mužov (Taliansko)
- 1977 – 3. miesto ME mužov (Belgicko)

História basketbalu

- Úspechy českého basketbalu - ženy
- 2005 – 1. miesto ME (Turecko)
- 2003 – 2. miesto ME (Grecko)
- 2010 – 2. miesto MS (Česká republika)

Organizácia basketbalu

- FIBA – Fédération Internationale de Basketball Amateur
→ 213 národných federácií, 450 mil. hráčov, 9 globálnych súťaží

- FIBA – Africa, Americas, Asia, Europe, Oceania
- NBA, NCAA, EuroLeague, FIBA Europe Cup

- Národné basketbalové federácie/asociácie – ČBF

Pravidlá basketbalu (FIBA)

1. Definícia zápasu
2. Ihrisko a vybavenie
3. Družstvá (hráči, kapitán, tréneri)
4. Pravidlá hry (hracia doba, rozskok a alternatívne držanie, striedanie,...)
5. Priestupky (dribling, kroky, 8 s, 24 s,...)
6. Chyby (osobná chyba, nešportová chyba, technická chyba,...)
7. Rozhodcovia (rozhodca u stolíka, komisár,...)

Pravidlá basketbalu (FIBA)

1. Definícia zápasu

- Basketbalový zápas
- Koš – [súperov](#)/[vlastný](#)
- Víťaz zápasu – družstvo, ktoré dalo viac bodov na konci hracej doby

Čl. 1 Definície

1.1 Basketbalové utkanie

Basketbal hrajú 2 družstvá o 5 hráčoch. Cieľom každého družstva je vstreliť míč do súpera koše a zabrániť súperovi, aby dosáhl koše.

Utkanie je riadené rozhodcami, rozhodcami u stolku a komisárom, pokiaľ je prítomný.

1.2 Koš: súperov / vlastný

Koš, na ktorý družstvo útočí, je koš súpera a koš, ktorý družstvo bráni, je koš vlastný.

1.3 Víťaz utkania

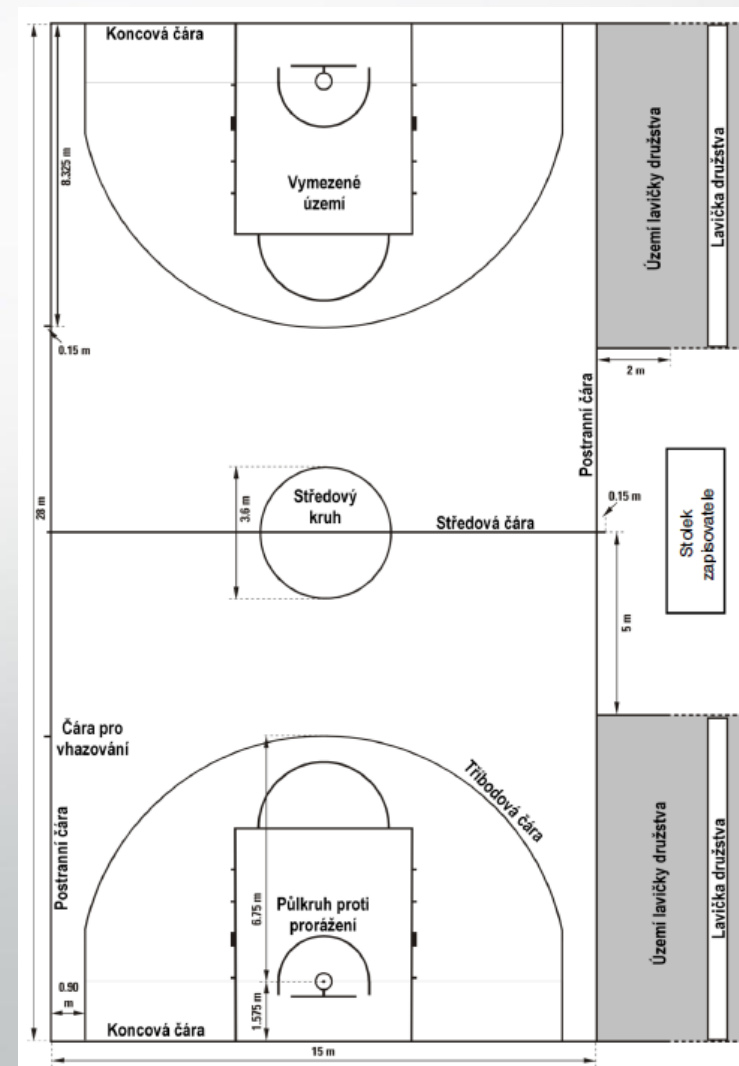
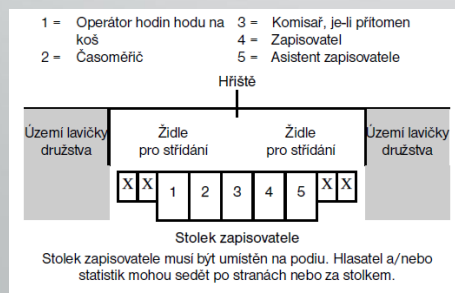
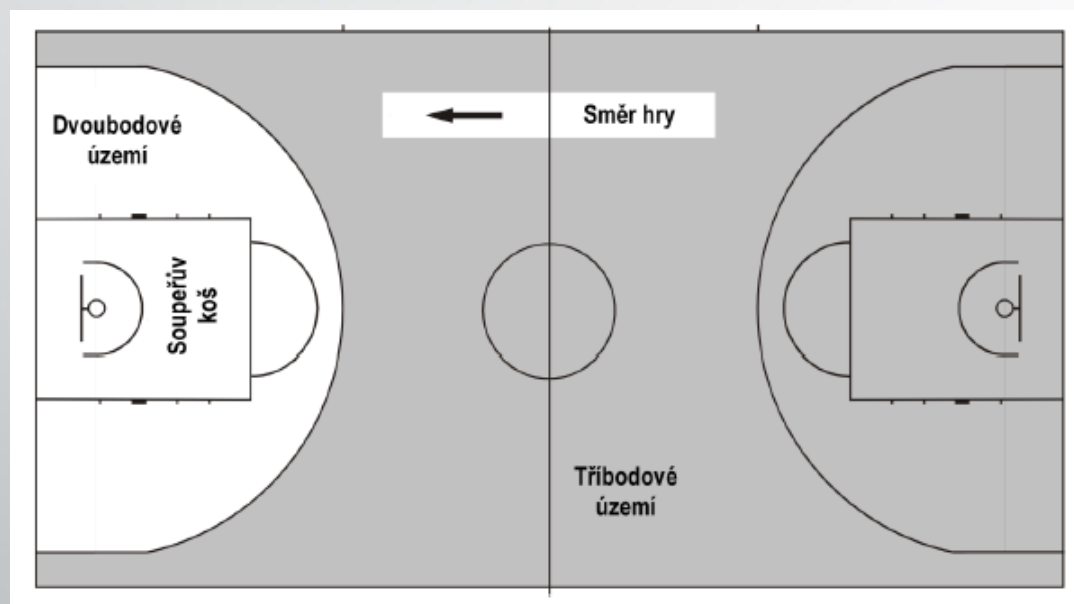
Víťazom utkania je to družstvo, ktoré dosiahlo väčší počet bodov v zápase na konci hracej doby.

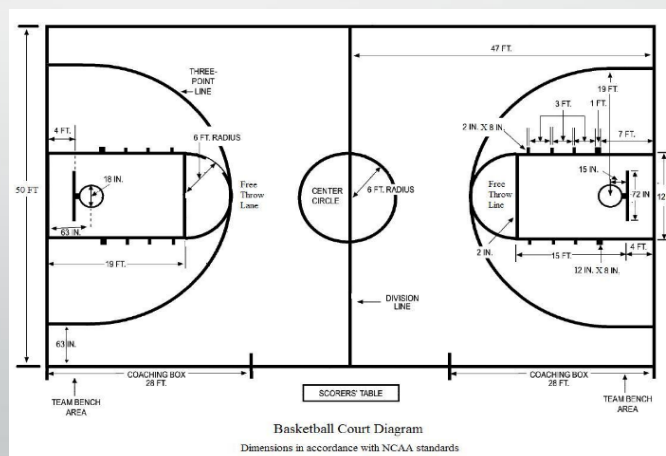
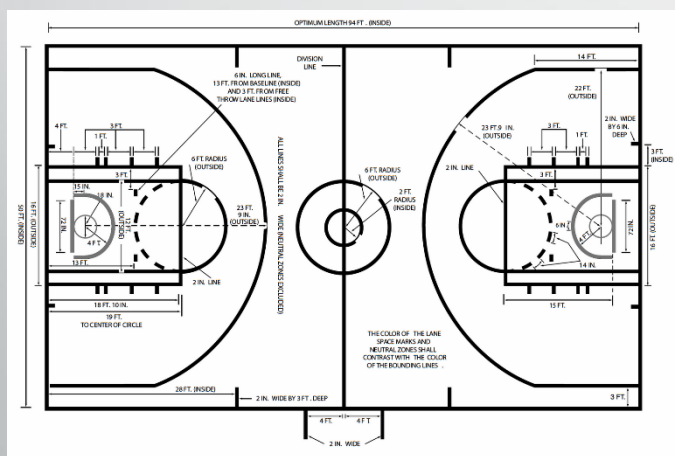
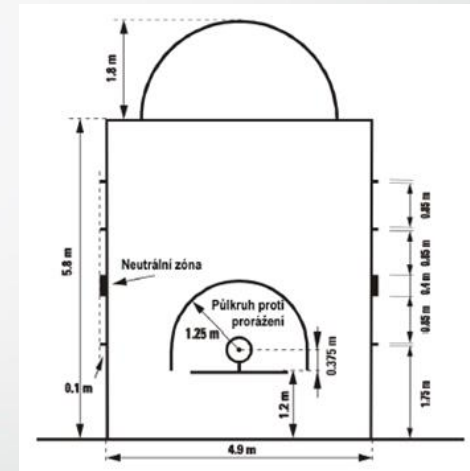
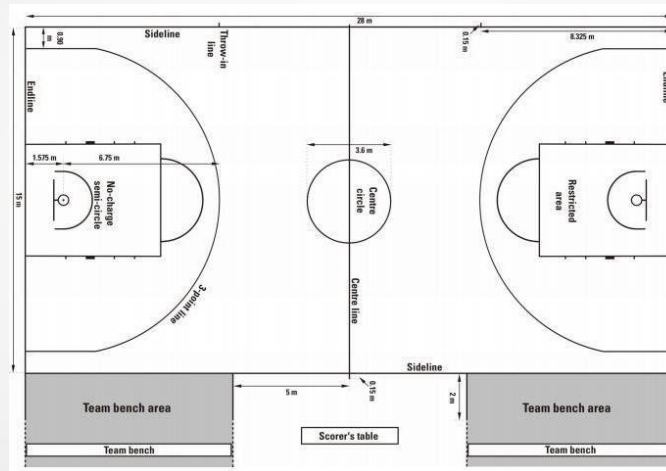
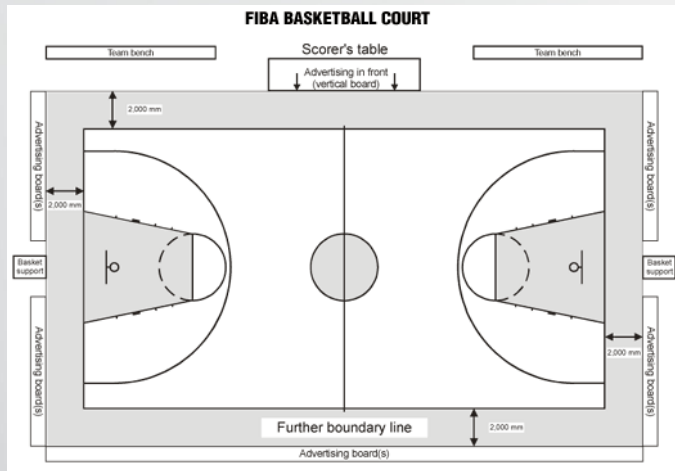
Pravidlá basketbalu (FIBA)

2. Ihrisko a vybavenie

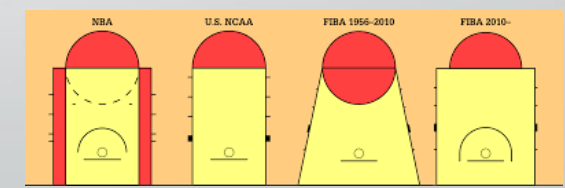
- Ihrisko (hrací povrch, čiary,...)

Pravidlá basketbalu (FIBA)

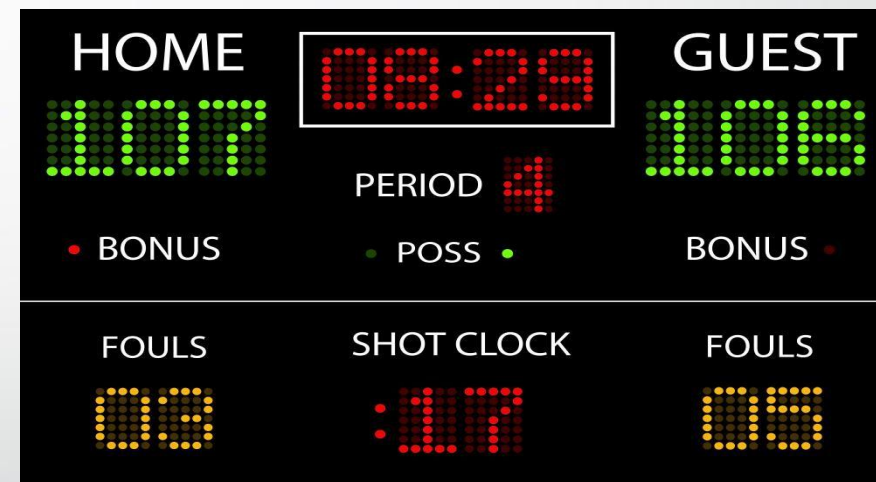
Basketball Court Diagram
Dimensions in accordance with NCAA standards

Pravidlá basketbalu (FIBA)

2. Ihrisko a vybavenie

- Vybavenie (dosky, koše, lopty, hodiny, ukazateľ stavu,...)

56 - 42

08:34

BASKETBALL

Learning the Rules of Basketball

Pravidlá basketbalu (FIBA)

3. Družstvá

- Počet hráčov
- Dresy
- Hráči
- Kapitán
- Tréneri

Pravidlá basketbalu (FIBA)

4. Pravidlá hry (hracia doba, rozskok a alternatívne držanie, striedanie,...)

- Hrací doba
- Stav lopty
- Rozskok a alternatívne držanie
- Ovládanie lopty
- Koš a jeho hodnota
- Oddychový čas
- Striedanie
- Nedohranie zápasu

BASKETBALL

Understanding the Scoring System

Pravidlá basketbalu (FIBA)

5. Priestupky (dribling, kroky, 8 s, 24 s,...)

- Prešlap
- Dribling
- Kroky
- 3 s
- 5 s
- 8 s
- 24 s
- Pravidlo cez pol

Pravidlá basketbalu (FIBA)

6. Chyby (osobná chyba, nešportová chyba, technická chyba,...)

- Osobná chyba
- Technická chyba
- Nešportová chyba
- Diskvalifikujúca chyba

Pravidlá basketbalu (FIBA)

7. Rozhodcovia, rozhodcovia u stolíka, komisár

- [Rozhodcovia](#)
- Rozhodcovia u stolíka
- Komisár

Pravidlá basketbalu (FIBA)

- Časté zmeny pravidiel?